

det foreskrevet, at der ved udbetaling af arbejdsløn skulle tilbageholdes 10 pct. i lønskat. Procentsatsen var den samme for alle lønmodtagere, og skatten skulle tilbageholdes i bruttolønnen uden fradrag af nogen art. Den endelige skat skulle altid fastsættes ved skatteligning efter indkomstårets udløb, hvor der så skulle foretages tilbagebetaling eller efteropkrævning af henholdsvis for meget og for lidt betalt skat.

Allerede i juli 1920 blev disse regler ændret. 10 pct.-satsen blev bibeholdt, men før der blev tilbageholdt lønskat, skulle der foretages visse fradrag i bruttolønnen. Disse fradrag, hvis størrelse var fastsat i loven, skulle dels tjene til at holde et vist eksistensminimum uden for kildebeskatningen, dels dække lønmodtagerens udgifter i forbindelse med indtægterhvervelsen m. v. Fradraget for eksistensminimum var gradueret efter lønmodtagerens forsørgerbyrde. Der skulle stadig ske skatteligning og endelig regulering for alle lønmodtagere efter indkomstårets udløb.

Reglen om efterfølgende regulering for alle lønmodtagere blev ophævet ved en lovændring i juni 1921. Herefter skulle der — når årslønnen ikke oversteg en bestemt grænse — kun foretages ligning, når lønmodtageren forlangte det. Hermed var der indført en egentlig, særlig lønskat, og dette blev i endnu højere grad tilfældet, da man senere afskaffede lønmodtagerens ret til at kræve den endelige skat fastsat ved ligning. Trods ændringer, bl. a. i lønskatteskalaerne og i lønmodtagernes skattefri fradrag, bevarede lønskatten denne særlige karakter indtil 1948.

Formålet med den ændring af lønskatten, der gennemførtes i 1948, var at opnå en højere grad af ligestilling mellem lønmodtagerne og andre. Ud fra retfærdigheds- og lighedshensyn fandt man, at det hensyn til de enkelte skattepligtiges skatteevne, som lå til grund for den almindelige indkomstskat, burde komme de lønskattepligtige til gode i større omfang, end det var muligt, når de som hovedregel var afskåret fra efterfølgende regulering. Reformen gik derfor ud på at tilnærme lønskatten til den almindelige indkomstskat så langt som det var praktisk muligt, når man ville bevare fordelene ved en kildebeskatning af lønmodtagerne uden efterfølgende selvangivelse og skatteligning. Afgørende var det navnlig, at man i 1948 indførte det såkaldte Lohnsteuerjahresausgleich, som tilskrår lønmodtageren en regulering i alle tilfælde, hvor der er tilbageholdt mere i lønskat, end han rettelig bør betale af sin netto-årsindtægt. Som det nærmere vil blive omtalt senere, gennemføres denne årsudligning, uden at lønmodtageren behøver at

indgive selvangivelse, og uden at der foretages en egentlig skatteligning.

Sammenfattende kan man sige, at lønskatten, der oprindeligt mest havde karakter af en slags omsætningskat på løn, er blevet tilnærmet mere og mere til den almindelige indkomstskat, således at de materielle beskatningsregler i Einkommensteuergesetz, der gælder for alle skattepligtige, i dag stort set er de samme for lønmodtagere og ikke-lønmodtagere. Dette gælder således fuldt ud med hensyn til de skattesatser, hvorefter skatten opkræves, og som alt overvejende hovedregel også med hensyn til opgørelsen af beskatningsgrundlaget.

B) De almindelige regler om indkomstbeskatningen af personer.

Det er foran nævnt, at skattesatserne er de samme for lønmodtagere og andre skattepligtige, og at reglerne om, hvad der er skattepligtig indkomst stort set er sammenfaldende for disse 2 grupper. Et andet væsentligt træk er, at skatteudskrivningsreglerne er ens i hele Vesttyskland. Indkomstskatterne fordeles ganske vist mellem forbundsstaten og enkeltstaterne i forholdet 35 pct.-65 pct., men de beregnes og opkræves under ét efter ét sæt regler.

Skatteskalaens proportionale stræk omfatter, når man er kommet over den skattefri bundgrænse, indtægter op til ca. 8.000 DM, for sambeskattede ægtefæller op til ca. 16.000 DM.

Der er forskellige skatteskalaer for skatteydere med forskellig forsørgermæssig stilling. Forsørgerbyrden over for børn tilgodeses ved, at der gives børnefradrag ved selve skatteberegningen (og altså ikke ved særlige børnetilskud).

De fradrag, der skal foretages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, er skabeloniserede i et vist omfang. Indkomstskatteloven opdeler fradragene i 2 grupper, nemlig fradrag for erhvervsudgifter (Werbungskosten) og fradrag for særlige udgifter (Sonderausgaben). For begge disse udgiftsgrupper fastsætter loven standardfradrag, som dog kun skal anvendes, såfremt den skattepligtige ikke påviser, at hans faktiske udgifter har været større.

Erhvervsudgifterne omfatter de udgifter i forbindelse med indkomsterhvervelsen, som der er adgang til at fradrage ved indkomstopgørelsen. For lønmodtagerne er de vigtigste udgifter i denne gruppe i almindelighed udgifter til befordring mellem hjem og arbejdsplads samt udgifter til værktøj, arbejdstøj og lign. For lønindtægt udgør standardfradraget for erhvervsudgifter 564 DM om året.